ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 10.10.2013
COM(2013) 709 final

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής στη Ρουμανία

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Εισαγωγή

Μετά την εφαρμογή κοινού προγράμματος μεσοπρόθεσμης χρηματοδοτικής συνδρομής ΕΕ-ΔΝΤ για τη Ρουμανία από την άνοιξη του 2009 έως την άνοιξη του 2011, κατά τη διάρκεια του οποίου εκταμιεύθηκαν από την ευρωπαϊκή πλευρά 5 δισ. ευρώ και από το ΔΝΤ 12,9 δισ. ευρώ, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε, στις 12 Μαΐου 2011, απόφαση για συμπληρωματικό προληπτικό πρόγραμμα, θέτοντας στη διάθεση της Ρουμανίας ενωσιακή μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική συνδρομή ανώτατου ύψους 1,4 δισ. ευρώ[1]. Στο δεύτερο πρόγραμμα, που ήταν επίσης κοινό πρόγραμμα ΕΕ-ΔΝΤ, δεν εκταμιεύθηκε κανένα ποσό ούτε από την ΕΕ ούτε από το ΔΝΤ, σύμφωνα με τον προληπτικό χαρακτήρα του.

Στις 4 Ιουλίου 2013, λαμβάνοντας υπόψη τους εναπομένοντες κινδύνους για το ισοζύγιο πληρωμών, οι ρουμανικές αρχές ζήτησαν τρίτο πρόγραμμα μεσοπρόθεσμης χρηματοδοτικής συνδρομής από την ΕΕ, και πάλι από κοινού με συμφωνία Stand-By του ΔΝΤ. Η συνδρομή της ΕΕ και του ΔΝΤ αναμένεται να θεωρηθεί προληπτική, χωρίς να προβλέπονται πραγματικές εκταμιεύσεις. Στις 9 Ιουλίου, η ΟΔΕ ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα αυτό και έδωσε εντολή στην Επιτροπή να διαπραγματευθεί ένα νέο κοινό προληπτικό πρόγραμμα ΕΕ-ΔΝΤ.

Από τις 17 έως τις 31 Ιουλίου 2013, οι υπηρεσίες της Επιτροπής διεξήγαγαν μαζί με το προσωπικό του ΔΝΤ κοινή διαπραγματευτική αποστολή στο Βουκουρέστι. Επιτεύχθηκε συμφωνία υπηρεσιακού επιπέδου για τους όρους και το περιεχόμενο ενός νέου προγράμματος. Το νέο πρόγραμμα θα εξακολουθήσει να παρέχει στήριξη στο οικονομικό πρόγραμμα της κυβέρνησης με σκοπό, μεταξύ άλλων, την εδραίωση της μακροοικονομικής, δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, την αύξηση της ανθεκτικότητας και του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας, την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, τη μεταρρύθμιση της φορολογικής διοίκησης και τη βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου των δημόσιων οικονομικών. Το νέο πρόγραμμα θα διαρκέσει 24 μήνες και θα απαρτίζεται από προληπτική συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ύψους έως 2 δισ. ευρώ και του ΔΝΤ ύψους έως 1,75 δισ. ΕΤΔ (περίπου 2 δισ. ευρώ), θα υποστηρίζεται δε από συμφωνία stand-by. Επιπλέον, η Παγκόσμια Τράπεζα θα εξακολουθήσει να παρέχει τη στήριξη για την οποία είχαν αναληφθεί προηγουμένως υποχρεώσεις, ύψους 891 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων απομένουν προς εκταμίευση 514 εκατ. ευρώ.

2. Μακροοικονομική εξέλιξη και προοπτικές

Η Ρουμανία έχει καταγράψει θετική οικονομική μεγέθυνση από το 2011. Οι πρόσφατες εξελίξεις δείχνουν ότι η ανάπτυξη κατά το 2013 θα είναι περίπου 2%, κατά τι μεγαλύτερη από το 1,6% που αναφερόταν στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής. Η κατακόρυφη αύξηση των εξαγωγών (κυρίως χάρη στην αυτοκινητοβιομηχανία και τις υπηρεσίες) και η καλή συγκομιδή είναι οι κύριες κινητήριες δυνάμεις της ανάπτυξης. Οι θετικές αυτές τάσεις, ωστόσο, συγκαλύπτουν την ασθενή εσωτερική ζήτηση, καθώς η κατανάλωση παρέμεινε αμετάβλητη και οι επενδύσεις συρρικνώθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2013.

Προσεχώς, η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να ενισχυθεί σταδιακά, λόγω του ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις θα αρχίσουν να αποδίδουν καρπούς, η απορρόφηση κονδυλίων της ΕΕ θα βελτιωθεί και οι εξαγωγές θα παραμείνουν εύρωστες, καθώς η ευρωπαϊκή οικονομία ανακάμπτει. Με μέση συγκομιδή, το 2014 ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται να υπερβεί ελαφρώς το 2%. Η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να είναι η βασική κινητήρια δύναμη

[1] Το πρώτο πρόγραμμα καλυπτόταν από την απόφαση 2009/459/ΕΚ του Συμβουλίου και το δεύτερο πρόγραμμα από την απόφαση 2011/288/ΕΕ του Συμβουλίου.

της ανάπτυξης, με μοχλό τις επενδύσεις και την ιδιωτική κατανάλωση, ενώ οι καθαρές εξαγωγές προβλέπεται ότι θα έχουν μικρή αρνητική συμβολή, λόγω της αναμενόμενης αύξησης των εισαγωγών το 2014 που θα οφείλεται στην ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης.

Ο πληθωρισμός, όπως μετράται με τον ΕνΔΤΚ, διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα, περίπου 6%, στη Ρουμανία κατά την περίοδο 2009-2011, αλλά μειώθηκε το 2012 με μέση τιμή 3,4%. Οι ανοδικές πιέσεις στις τιμές, ωστόσο, ενισχύθηκαν εκ νέου προς το τέλος του 2012 και το πρώτο εξάμηνο του 2013. Ο πληθωρισμός αναμένεται να υποχωρήσει κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2013, χάρη στην απότομη μείωση των τιμών των τροφίμων και στην αντιστροφή των επιδράσεων της βάσης σύγκρισης, και να μειωθεί κάτω του 3,5% έως το τέλος του 2013, δηλαδή εντός του φάσματος που έχει θέσει ως στόχο η Κεντρική Τράπεζα (2,5% ± 1 εκατοστιαία μονάδα). Το 2014 αναμένεται περαιτέρω επιβράδυνση.

3. Δημόσια οικονομικά

Η Ρουμανία εξυγίανε με επιτυχία τα δημόσια οικονομικά της κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, μειώνοντας το έλλειμμα του προϋπολογισμού από 9% του ΑΕΠ το 2009 σε ποσοστό μόλις κάτω του 3% το 2012. Το επίτευγμα αυτό επέτρεψε στο Συμβούλιο, στις 21 Ιουνίου 2013, να καταργήσει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για τη Ρουμανία. Ένα νέο πρόγραμμα θα ενισχύσει τις προσπάθειες της κυβέρνησης για περαιτέρω δημοσιονομική εξυγίανση, που αποσκοπούν στο να επιτύχει η Ρουμανία τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο (ΜΔΣ) για διαρθρωτικό δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξης του 1% του ΑΕΠ έως το 2015. Οι αρχές παραμένουν προσηλωμένες στην επίτευξη του στόχου του προηγούμενου προγράμματος για έλλειμμα 2,4% σε όρους ΕΣΛ για το 2013. Το 2014, προγραμματίζεται περαιτέρω εξυγίανση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ). Με βάση τις τρέχουσες ενδείξεις, η Ρουμανία θα έχει ως στόχο έλλειμμα 2% σε όρους ΕΣΛ σύμφωνα με την επικαιροποίηση του 2013 του προγράμματος σύγκλισης της χώρας.

Η διαπραγματευτική αποστολή του Ιουλίου συμφώνησε σχετικά με τη διόρθωση του προϋπολογισμού που επιτρέπει ορισμένες αλλαγές στα έσοδα και τις δαπάνες, ενώ διατηρεί συγχρόνως τον συνολικό στόχο για το έλλειμμα του 2013, ήτοι 2,3% σε ταμειακή βάση και 2,4% σε όρους ΕΣΛ. Ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός προβλέπει χαμηλότερα έσοδα και μειώνει τις εγχώριες επενδύσεις κεφαλαίου, μειώνει τις προβλέψεις για διορθώσεις που συνδέονται με τα Ταμεία της ΕΕ και μειώνει τις μεταβιβάσεις σε άλλες μονάδες της δημόσιας διοίκησης. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό του 2014, οι αρχές εξετάζουν τρόπους αύξησης των εσόδων, κυρίως μέσω διεύρυνσης της βάσης. Από την πλευρά των δαπανών, μια σημαντική πρόκληση είναι η σταδιακή εφαρμογή του νόμου για το ενιαίο μισθολόγιο που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο του πρώτου προγράμματος.

Δεδομένου ότι το κύριο μέρος της απαιτούμενης δημοσιονομικής εξυγίανσης έχει επιτευχθεί, το επίκεντρο του νέου προγράμματος θα αφορά τη βελτίωση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης. Θα αποσκοπεί στην αναβάθμιση του δημοσιονομικού πλαισίου ώστε να εναρμονιστεί με τις απαιτήσεις του Δημοσιονομικού Συμφώνου, παράλληλα με ορισμένες άλλες βελτιώσεις στο περιεχόμενο της δημοσιονομικής στρατηγικής και στη διαφάνεια της διαδικασίας κατάρτισης του προϋπολογισμού. Θα απαιτήσει βελτιώσεις στην κατάρτιση προϋπολογισμού κεφαλαιακών δαπανών σε ετήσια και μεσοπρόθεσμη βάση, την οριστικοποίηση του συστήματος ελέγχου των αναλήψεων υποχρεώσεων (για την πρόληψη νέων καθυστερούμενων οφειλών), καθώς και βελτιώσεις της φορολογικής διοίκησης με στόχο την αποτελεσματικότερη είσπραξη των φόρων.

4. Χρηματοπιστωτικές αγορές και εξελίξεις στον τραπεζικό τομέα

Οι συνθήκες που επικρατούν στις χρηματοπιστωτικές αγορές έχουν βελτιωθεί σημαντικά από το καλοκαίρι του 2012, εν μέσω βελτίωσης του κλίματος εμπιστοσύνης στην αγορά και μετά τη σταθεροποίηση της εσωτερικής πολιτικής κατάστασης προς το τέλος του έτους, η οποία εξελίχθηκε σε γενικές γραμμές όπως στις άλλες χώρες της περιοχής και παρέμεινε σχετικά ευνοϊκή κατά το πρώτο εξάμηνο του 2013. Τα διαφορικά επιτόκια των πενταετών CDS επί κρατικών ομολόγων για τη Ρουμανία σημείωσαν πτώση από σχεδόν 500 μονάδες βάσης τον Μάιο του 2012 σε λιγότερο από 200 μονάδες βάσης στις αρχές Ιανουαρίου του 2013 και κινούνται σε επίπεδα ελαφρώς ανώτερα από 200 μονάδες βάσης από το τέλος Ιουνίου 2013. Μετά από σημαντικές απώλειες τον Μάιο του 2012, ο χρηματιστηριακός δείκτης BET ανέκαμψε μέχρι το τέλος του 2012· υπήρξε ασταθής από τότε, αλλά κέρδισε περίπου 10% μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου 2013.

Παρά την αυξητική τάση των απομειωμένων στοιχείων ενεργητικού (τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (NPL) έφθασαν σε ποσοστό 20,3% τον Ιούνιο του 2013), η κεφαλαιοποίηση του τραπεζικού τομέα παρέμεινε σε καθησυχαστικά επίπεδα (ο συντελεστής κεφαλαιακής επάρκειας ήταν 14,7% τον Ιούνιο). Οι κίνδυνοι που συνδέονται με την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων μετριάστηκαν χάρη στη συνετή πολιτική σχηματισμού προβλέψεων για επισφαλή δάνεια, αν και οι προβλέψεις εξακολουθούν να ασκούν πιέσεις στην κερδοφορία (η απόδοση ιδίων κεφαλαίων ανήλθε σε 6% το πρώτο εξάμηνο του 2013 μετά από 3 έτη ζημιών). Η κεντρική τράπεζα συνεχίζει να επιβλέπει στενά τις τράπεζες με μητρικές εταιρείες από περιφερειακές χώρες της ζώνης του ευρώ που διατήρησαν αρκετά κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας. Οι δευτερογενείς συνέπειες της κρίσης στην Κύπρο μετριάστηκαν με τη συμφωνία να μεταφερθεί η τοπική βάση καταθέσεων του ρουμανικού υποκαταστήματος της Τράπεζας Κύπρου στην Τράπεζα Marfin, θυγατρική του ομίλου της Λαϊκής Τράπεζας. Η διαδικασία απομόχλευσης των αλλοδαπών τραπεζών και η μείωση της χρηματοδότησης από τη μητρική τράπεζα (-14,6% από τον Δεκέμβριο του 2012, αν και ακολουθούν τις περιφερειακές εξελίξεις και συνολικά διεξάγονται με συγκροτημένο τρόπο, εξακολουθούν να απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή από τις εποπτικές αρχές.

5. Ισοζύγιο πληρωμών και ανάγκες εξωτερικής χρηματοδότησης

Η Ρουμανία αναμένεται να διατηρήσει πλήρη πρόσβαση στις αγορές κρατικού χρέους στη διάρκεια του προβλεπόμενου προγράμματος (24 μήνες), εκτός εάν υπάρξουν δυσμενείς εξωτερικές εξελίξεις. Τα περιθώρια των CDS έχουν φθάσει στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2010. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μειωθεί από περίπου 4% του ΑΕΠ το 2012 σε περίπου 2% το 2013, κυρίως χάρη στη μείωση του εμπορικού ελλείμματος.

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο δεν θα εμφανιστεί κενό κρατικής ή εξωτερικής χρηματοδότησης κατά τα επόμενα δύο έτη. Ωστόσο, η Ρουμανία παραμένει ευάλωτη στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών και στις ασταθείς διεθνείς κινήσεις κεφαλαίων. Σε ένα δυσμενές σενάριο, η χρηματοδότηση του λογαριασμού τρεχουσών συναλλαγών θα μπορούσε να καταστεί δυσχερής και να παρακωλυθεί η πρόσβαση στην αγορά δημόσιου χρέους. Στην τελευταία περίπτωση, η πρώτη γραμμή άμυνας θα ήταν το ταμειακό απόθεμα ασφαλείας του Δημοσίου (περίπου ίσο με τις χρηματοδοτικές ανάγκες ενός εξαμήνου) και, σε μικρότερο βαθμό, τα διεθνή αποθεματικά της ΕΤΡ. Σε περίπτωση που η Ρουμανία αντιμετωπίσει παρατεταμένες και οξείες δυσχέρειες χρηματοδότησης, θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί το προληπτικό πρόγραμμα και οι διαθέσιμοι πόροι (2 δισ. ευρώ από την ΕΕ που θα εκταμιευθούν σε δύο δόσεις του 1 δισ. ευρώ και μέχρι 2 δισ. ευρώ από τη συμφωνία stand-by του ΔΝΤ) θα καταστήσουν δυνατή την κάλυψη των κρατικών χρηματοδοτικών και δημοσιονομικών υποχρεώσεων. Ένα νέο πρόγραμμα θα καθησυχάσει επίσης τις χρηματοπιστωτικές αγορές όσον αφορά την προσήλωση της Ρουμανίας σε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων.

6. Η ενίσχυση της ΕΕ στο πλαίσιο του Μηχανισμού Στήριξης του Ισοζυγίου Πληρωμών αποτελεί μέρος διεθνούς προσπάθειας

Ενόψει των τρωτών σημείων και των κινδύνων που εξακολουθούν να υπάρχουν για το ισοζύγιο πληρωμών και με την προϋπόθεση ότι οι ρουμανικές αρχές θα τηρήσουν τη δέσμευσή τους για εφαρμογή ενός προγράμματος δημοσιονομικής, χρηματοπιστωτικής και διαρθρωτικής προσαρμογής, η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή (ΟΔΕ) στις 3 Οκτωβρίου 2013, συνιστά στο Συμβούλιο την έκδοση απόφασης για τη χορήγηση περαιτέρω αμοιβαίας συνδρομής στη Ρουμανία, όπως προβλέπει το άρθρο 143 της Συνθήκης (ΣΛΕΕ). Η ρουμανική κυβέρνηση καλείται να υλοποιήσει το οικονομικό της πρόγραμμα για να αντιμετωπίσει τα εναπομένοντα τρωτά σημεία, να αμβλύνει τις υπόλοιπες απειλές ως προς τη βιωσιμότητα του ισοζυγίου πληρωμών της και να αναπτύξει τις αναγκαίες ικανότητες για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση οικονομικών πολιτικών χωρίς διεθνή στήριξη.

Επιπλέον η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή, προτείνει στο Συμβούλιο να εκδώσει απόφαση για την παροχή προληπτικής ενωσιακής μεσοπρόθεσμης χρηματοδοτικής συνδρομής στη Ρουμανία, ανώτατου ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ, προκειμένου να ενισχύσει την βιωσιμότητα του ισοζυγίου πληρωμών της Ρουμανίας. Η ενεργοποίηση της προληπτικής ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής και οι εκταμιεύσεις μπορούν να ζητηθούν έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2015.

7. Κύριο περιεχόμενο του νέου προγράμματος

Η νέα προληπτική χρηματοδοτική συνδρομή παρέχει στήριξη στο οικονομικό πρόγραμμα της κυβέρνησης με σκοπό, μεταξύ άλλων, την εδραίωση της μακροοικονομικής, δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, την αύξηση της ανθεκτικότητας και του αναπτυξιακού δυναμικού της οικονομίας, την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, τη μεταρρύθμιση της φορολογικής διοίκησης και τη βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου των δημόσιων οικονομικών. Οι ειδικοί όροι οικονομικής πολιτικής θα περιληφθούν σε μνημόνιο συνεννόησης (ΜΣ) που θα συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών της Ρουμανίας. Το μνημόνιο θα διατηρήσει τα επιτεύγματα των δύο προηγούμενων προγραμμάτων και θα μεταφέρει στο νέο πρόγραμμα τους όρους του δεύτερου προγράμματος που δεν έχουν εκπληρωθεί ακόμη.

Α: Δημοσιονομική εξυγίανση

Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, η Ρουμανία αναμένεται να μειώσει το διαρθρωτικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΣΣΑ, έως ότου επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο στόχο για διαρθρωτικό έλλειμμα γενικής κυβέρνησης 1% του ΑΕΠ έως το 2015, και να το διατηρήσει μετέπειτα. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα συνεχίσει τις προσπάθειες για αποτροπή της συσσώρευσης καθυστερημένων οφειλών του Δημοσίου, τόσο σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης όσο και σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι μισθολογικές δαπάνες στον δημόσιο τομέα θα πρέπει να παραμείνουν σε βιώσιμη βάση, περιορίζοντας την αύξηση των μισθών, καθώς και τα επίπεδα απασχόλησης στον δημόσιο τομέα.

Β: Δημοσιονομική διακυβέρνηση και διαρθρωτική δημοσιονομική μεταρρύθμιση

Για να εδραιωθεί η δημοσιονομική εξυγίανση, το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει την περαιτέρω ενίσχυση του πλαισίου δημοσιονομικής διακυβέρνησης. Σε αυτό το πλαίσιο η εφαρμογή του Δημοσιονομικού Συμφώνου είναι καίριας σημασίας, όπως και οι βελτιώσεις στον πολυετή δημοσιονομικό προγραμματισμό που θα εξασφαλίσουν πιο διατηρήσιμη δημοσιονομική πολιτική.

Η κυβέρνηση θα υποστηριχθεί με εκτεταμένη τεχνική βοήθεια του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας στο πεδίο της διαχείρισης και του ελέγχου των δημοσίων οικονομικών. Η εφαρμογή ενός συστήματος ελέγχου των αναλήψεων υποχρεώσεων, το οποίο θα αναπτυχθεί σε διάφορα στάδια, θα συμβάλει στο να διασφαλιστεί η μείωση και ο έλεγχος των καθυστερούμενων οφειλών. Στον τομέα της υγείας, οι μηχανισμοί ελέγχου του προϋπολογισμού θα ενισχυθούν με τη βελτίωση των πλαισίων υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης, ιδίως όσον αφορά τα νοσοκομεία και τις φαρμακευτικές δαπάνες, ώστε να αποτραπεί η εκ νέου συσσώρευση καθυστερούμενων οφειλών. Η ιεράρχηση των δημόσιων επενδύσεων θα ενισχυθεί, για να διευρυνθεί το αναπτυξιακό δυναμικό της χώρας.

Γ: Διαχείριση του δημόσιου χρέους

Οι αρχές θα λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να βελτιωθεί η διαχείριση του δημόσιου χρέους με στόχο τη μείωση του κόστους και των κινδύνων χρηματοδότησης και την αύξηση της μέσης διάρκειας του δημόσιου χρέους.

Δ: Ρύθμιση και εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα

Στον χρηματοπιστωτικό τομέα οι αρχές θα εξακολουθήσουν να βελτιώνουν το πλαίσιο εξυγίανσης των τραπεζών και τη νομοθεσία σχετικά με το Ταμείο εγγύησης καταθέσεων, με τροποποίηση του κυβερνητικού διατάγματος 39/1996 και του έκτακτου κυβερνητικού διατάγματος 99/2006. Για να επιταχυνθεί η διαδικασία κάθαρσης των ισολογισμών, η Εθνική Τράπεζα της Ρουμανίας (ΕΤΡ) αποσαφήνισε τις διατάξεις που ισχύουν για τη διαγραφή δανείων με τη Ρουμανική Ένωση Τραπεζών και θα συντάξει περιεκτική ανάλυση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού του τραπεζικού τομέα. Με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς και τη διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης των τραπεζών, οι αρχές θα τροποποιήσουν τη νομοθεσία για τα καλυμμένα ομόλογα. Η διατήρηση της πιστωτικής πειθαρχίας και η αποφυγή του ηθικού κινδύνου μεταξύ οφειλετών συμβάλλουν σημαντικά στην ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Επομένως, η κυβέρνηση θα εξακολουθήσει να αποφεύγει την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών (όπως ο νόμος για την αφερεγγυότητα φυσικού προσώπου) και την προώθηση διατάξεων στο δίκαιο είσπραξης οφειλών, που υπονομεύουν την πιστωτική πειθαρχία. Οι αρχές θα διεξαγάγουν εκτενείς διαβουλεύσεις με όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την εκτίμηση επιπτώσεων που ολοκληρώθηκε από την ΕΤΡ, σχετικά με τις νέες διατάξεις για τις καταχρηστικές ρήτρες που περιλαμβάνονται στο νόμο για την εφαρμογή του

κώδικα πολιτικής δικονομίας, θα εξασφαλίσουν ότι οι δικαστικές υποθέσεις που αφορούν τις καταχρηστικές ρήτρες θα εκδικάζονται από δικαστήρια ανώτερης βαθμίδας ή από ένα και μόνο ειδικευμένο δικαστήριο και θα λάβουν όλα τα άλλα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλισθεί η συνεπής εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. Για να ενισχυθεί η εποπτεία των εξωτραπεζικών χρηματοπιστωτικών αγορών και να προαχθεί η προστασία των καταναλωτών, οι αρχές θα εξασφαλίσουν ότι η νομοθεσία σχετικά με τον ενοποιημένο εξωτραπεζικό χρηματοπιστωτικό ρυθμιστικό φορέα, την Αρχή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΑΧΕ), θα βελτιωθεί για να συμμορφωθεί με τις διεθνείς ορθές πρακτικές.

Ε: Διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς, στην αύξηση της ανθεκτικότητας σε περίπτωση εξωτερικών κραδασμών και στην ενίσχυση του μακροπρόθεσμου αναπτυξιακού δυναμικού της Ρουμανίας. Το θεματολόγιο διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων του παρόντος προγράμματος είναι μέρος του ευρύτερου θεματολογίου που έχει καθοριστεί με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Ρουμανίας και καλύπτεται από τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απευθύνονται στη Ρουμανία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Η αναδιάρθρωση των κρατικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της ιδιωτικοποίησης, θα επισπευσθεί ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι για τον προϋπολογισμό της γενικής κυβέρνησης από συσσωρευμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές και λειτουργικές ζημίες, αυξάνοντας παράλληλα την οικονομική βιωσιμότητα των περισσότερων δραστηριοτήτων αυτών των εταιρειών. Οι αρχές θα λάβουν μέτρα για την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Στον τομέα της ενέργειας, θα υλοποιηθούν τα εκκρεμή μέτρα που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των δύο προηγούμενων προγραμμάτων, μεταξύ των οποίων η εφαρμογή των χαρτών πορείας για την ελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η διευκόλυνση της πρόσβασης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στη χρηματοδότηση, είναι ένας άλλος σημαντικός πυλώνας του θεματολογίου διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων του προγράμματος. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις ΜΜΕ, τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους σε τραπεζικά και επενδυτικά κεφάλαια, την αύξηση της ασφάλειας δικαίου μέσω της βελτίωσης του κτηματολογίου και τη στήριξη των ΜΜΕ στο εξωτερικό. Επιπλέον, το πρόγραμμα στηρίζει τη μεταρρύθμιση του πλαισίου των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ιδίως σε σχέση με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, με σκοπό την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.

Στον τομέα των αγορών εργασίας, το πρόγραμμα στηρίζει την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού συστήματος του 2010 με την εξίσωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών.

Εκτός από τους ανωτέρω περιγραφόμενους ευρύτερους τομείς μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης σε τομείς αποφασιστικής σημασίας για την υλοποίηση του προγράμματος, οι ρουμανικές αρχές θα κληθούν να υποβάλλουν ανά εξάμηνο έκθεση στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή (ΟΔΕ) / Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής (ΕΟΠ) για την πρόοδο που σημειώνεται στον τομέα αυτό.

ΣΤ: Νομισματική πολιτική

Η νομισματική πολιτική θα παραμείνει προσανατολισμένη στη σταθερότητα των τιμών με σκοπό τη διατήρηση του πληθωρισμού εντός του φάσματος που θέτει ως στόχο η Εθνική Τράπεζα της Ρουμανίας (2,5% ± 1 εκατοστιαία μονάδα).

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής στη Ρουμανία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 143,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετά από διαβούλευση με την οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ρουμανία έχει εφαρμόσει από το 2009 πρόγραμμα ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων. Στο πλαίσιο δύο προγραμμάτων για το ισοζύγιο πληρωμών, η Ρουμανία έχει διορθώσει σε μεγάλο βαθμό τις εξωτερικές μακροοικονομικές ανισορροπίες και η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος καταργήθηκε από το Συμβούλιο στις 21 Ιουνίου 2013. Η δημοσιονομική εξυγίανση θα πρέπει να συνεχιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης, με σκοπό την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (ΜΔΣ) το 2015. Η κυβέρνηση έχει ανακτήσει την πλήρη πρόσβαση σε χρηματοδότηση από την αγορά και η συναλλαγματική ισοτιμία είναι σε γενικές γραμμές σταθερή από τα μέσα του 2009.

(2) Η μακροοικονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα θα πρέπει να εδραιωθεί μέσω της εφαρμογής συνετών πολιτικών. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που άρχισαν στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμμάτων θα πρέπει να συνεχιστούν και, όπου κρίνεται σκόπιμο, να ενισχυθούν ώστε να μειωθούν τα τρωτά σημεία και να ενδυναμωθεί η βάση για τη μελλοντική ανάπτυξη και κάλυψη της υστέρησης.

(3) Το Συμβούλιο θα επανεξετάζει τακτικά τις οικονομικές πολιτικές που εφαρμόζει η Ρουμανία, ιδίως στο πλαίσιο της ετήσιας επανεξέτασης του επικαιροποιημένου προγράμματος σύγκλισης της Ρουμανίας και της εφαρμογής του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων, καθώς και της τακτικής επισκόπησης της προόδου της Ρουμανίας στο πλαίσιο της έκθεσης σύγκλισης.

(4) Μολονότι σύμφωνα με το βασικό σενάριο του οικονομικού προγράμματος οι συνολικές ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες έως το τέλος του 2015 καλύπτονται πλήρως και η κυβέρνηση εξακολουθεί να έχει πρόσβαση στη χρηματοδότηση από τις αγορές, οι κίνδυνοι που περιβάλλουν το βασικό σενάριο συνηγορούν υπέρ του αιτήματος της Ρουμανίας για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής προληπτικού χαρακτήρα ως συνέχεια της συνδρομής που χορηγήθηκε βάσει των αποφάσεων 2009/458/ΕΚ[2] και 2011/289/ΕΕ[3] του Συμβουλίου.

(5) Οι ρουμανικές αρχές ζήτησαν χρηματοδοτική συνδρομή από την ΕΕ και άλλους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς προκειμένου να στηριχθεί η διατηρησιμότητα του ισοζυγίου πληρωμών της χώρας και να διασφαλιστεί η διατήρηση των

[2] ΕΕ L 150 της 13.6.2009, σ. 6.
[3] ΕΕ L 132 της 12.5.2011, σ. 28.

συναλλαγματικών αποθεμάτων σε συνετά επίπεδα ακόμη και σε περίπτωση αρνητικών οικονομικών εξελίξεων.

(6) Παρά τις βελτιώσεις στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, η Ρουμανία παραμένει ευάλωτη στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών και στις ασταθείς διεθνείς ροές κεφαλαίων. Σε ένα αρνητικό σενάριο που χαρακτηρίζεται από περιορισμό της τρέχουσας άφθονης ρευστότητας, ενδέχεται να προκύψουν καταστάσεις όπου οι δαπάνες χρηματοδότησης για τη Ρουμανία θα αυξηθούν, ενδεχομένως μάλιστα με απότομο τρόπο. Επιπλέον, δυσμενείς εξελίξεις στη ζώνη του ευρώ θα μπορούσαν να προκαλέσουν ανανέωση των πιέσεων στον τραπεζικό τομέα. Τα εναπομένοντα τρωτά σημεία δικαιολογούν τη χορήγηση αμοιβαίας συνδρομής από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο μόνο

Η Ένωση χορηγεί αμοιβαία συνδρομή στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΔΕΛΤΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

(βλ. άρθρο 16 του εσωτερικού κανονισμού)

ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: ΤΙΤΛΟΣ 01 – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ, ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΣΙΑ

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη χορήγηση προληπτικής μεσοπρόθεσμης χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ στη Ρουμανία σε συνδυασμό με σύσταση απόφασης του Συμβουλίου για τη χορήγηση αμοιβαίας συνδρομής στη Ρουμανία.

01 04 01 01 Εγγύηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ενωσιακά δάνεια που προορίζονται για τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ:

Άρθρο 143 ΣΛΕΕ, κανονισμός αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου.

3. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ (ΣΕ ΕΥΡΩ)

Η θέση αυτή συνιστά τη διάρθρωση υποδοχής της εγγύησης που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα επιτρέψει στην Επιτροπή να εξυπηρετήσει το χρέος (κεφάλαιο, τόκους και άλλα έξοδα) σε περίπτωση που ο χρεώστης (Ρουμανία) περιέλθει σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του.

Η εγγραφή στον προϋπολογισμό («p.m.») που αντικατοπτρίζει την εγγύηση από τον προϋπολογισμό θα ενεργοποιηθεί μόνον σε περίπτωση πραγματικής κατάπτωσης της εγγύησης. Αναμένεται ότι κανονικά δεν θα χρειαστεί η ενεργοποίηση της εγγύησης του προϋπολογισμού.

3α – τρέχον έτος

Άνευ αντικειμένου

		ΠΑΥ
Αρχική πίστωση του οικονομικού έτους (προϋπολογισμός)		
Μεταφορές		
Συμπληρωματικές πιστώσεις		
Σύνολο πιστώσεων		
Πιστώσεις που έχουν ήδη κρατηθεί από άλλο πρόγραμμα εργασίας		

Διαθέσιμο υπόλοιπο		
Ποσό για την προτεινόμενη δράση		

3β – Μεταφορά

Άνευ αντικειμένου

		ΠΑΥ
Μεταφορές		
Πιστώσεις που έχουν ήδη κρατηθεί από άλλο πρόγραμμα εργασίας		
Διαθέσιμο υπόλοιπο		
Ποσό για την προτεινόμενη δράση		

3γ – Επόμενο οικονομικό έτος

Άνευ αντικειμένου

		ΠΑΥ
Αρχική πίστωση του οικονομικού έτους (προϋπολογισμός)		p.m.
Μεταφορές		
Συμπληρωματικές πιστώσεις		
Σύνολο πιστώσεων		
Πιστώσεις που έχουν ήδη κρατηθεί από άλλο πρόγραμμα εργασίας		
Διαθέσιμο υπόλοιπο		
Ποσό για την προτεινόμενη δράση		p.m.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η προτεινόμενη προληπτική μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική συνδρομή της ΕΕ προς την Ρουμανία, εφόσον ενεργοποιηθεί, συνίσταται σε ένα δάνειο από την ΕΕ (που θα χρηματοδοτηθεί από δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ στις διεθνείς κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς) ύψους έως 2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Θα χορηγηθεί στο πλαίσιο διεθνούς χρηματοδοτικής δέσμης και, συγκεκριμένα, σε συνδυασμό με δάνειο του ΔΝΤ ύψους 1,75 δισεκατομμυρίων ΕΤΔ (περίπου 2 δισεκατομμύρια ευρώ) με την υποστήριξη συμφωνίας stand-by. Η Παγκόσμια Τράπεζα έχει διαθέσει ποσό ύψους 1 δισ. ευρώ για δάνειο αναπτυξιακής πολιτικής (DPL) με δυνατότητα αναβολής της εκταμίευσης (deferred drawdown option - DDO). Επιπλέον, η Παγκόσμια Τράπεζα θα εξακολουθήσει να παρέχει τη στήριξη για την οποία είχαν αναληφθεί προηγουμένως υποχρεώσεις, ύψους 891 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων απομένουν προς εκταμίευση 514 εκατ. ευρώ. Η προληπτική

μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική συνδρομή της ΕΕ στη Ρουμανία προορίζεται για την αντιμετώπιση των υπόλοιπων κινδύνων που περιβάλλουν τη διατηρησιμότητα του ισοζυγίου πληρωμών της Ρουμανίας· έστω και αν το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών έχει σαφώς μειωθεί, η αστάθεια στις ροές κεφαλαίων συνεπάγεται κινδύνους για την χρηματοδότησή του. Η προληπτική συνδρομή εξακολουθεί επίσης να παρέχει στήριξη στο οικονομικό πρόγραμμα της κυβέρνησης που αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην εδραίωση της μακροοικονομικής, δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, στην ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, στη μεταρρύθμιση της φορολογικής διοίκησης, στη βελτίωση της διαχείρισης και του ελέγχου των δημόσιων οικονομικών και στην αύξηση της ανθεκτικότητας και του αναπτυξιακού δυναμικού της ρουμανικής οικονομίας. Τέλος, η συνδρομή την οποία θα διαχειρίζεται η Επιτροπή, σε διαβούλευση με την οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή, αποτελεί ένα τρόπο ενθάρρυνσης των οικονομικών πολιτικών της Ρουμανίας να είναι συνεπείς προς τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η χώρα στο πλαίσιο της ΕΕ και προς τις συστάσεις του Συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων, καθώς και του προγράμματος σύγκλισης.

Τα κεφάλαια που θα συγκεντρώσει η ΕΕ από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για την χορήγηση του δανείου στη Ρουμανία, σε περίπτωση διατύπωσης σχετικού αιτήματος από τη χώρα αυτή και θετικής αξιολόγησής του από την Επιτροπή μετά από διαβούλευση με την ΟΔΕ, καλύπτονται από την εγγύηση της ΕΕ. Τα δανειακά κεφάλαια αντλούνται από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Το ανώτατο ύψος του κεφαλαίου των δανείων που πρόκειται να χορηγηθούν στη Ρουμανία ανέρχεται σε 2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η διάρθρωση της εγγύησης που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιτρέψει στην Επιτροπή να εξυπηρετήσει το χρέος αυτό σε περίπτωση που η Ρουμανία περιέλθει σε κατάσταση αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεών της.

Προκειμένου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, η Επιτροπή μπορεί να καταφύγει στα ρευστά διαθέσιμά της για την προσωρινή εξυπηρέτηση του χρέους. Στην περίπτωση αυτή θα εφαρμοστεί το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1).

5. ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Άνευ αντικειμένου.

6. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (ΣΕ ΕΥΡΩ)

Άνευ αντικειμένου.

Ονομασία	**Πιστώσεις**		**Πληρωμές**				
			Έτος n	Έτος n+1	Έτος n+2	Έτος n+3	Επόμενα οικονομικά έτη
	Έτος n						
	Έτος n+1						

	Έτος n						
	Έτος n+1						
	Σύνολο						